

Guidelines for Academic Administration in Schools under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi

Parichat Benpad¹ and Nipon Wonnawed²

^{1,2}Educational Administration Program, Kanchanaburi Rajabhat University, Thailand

¹E-mail: ringranda.ma@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-9741-4029>

²E-mail: niponwonnawed17@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-3609-4976>

Received 29/10/2024

Revised 12/11/2024

Accepted 12/12/2024

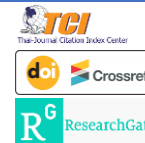
Abstract

Background and Aims: Because it guarantees the organized and efficient execution of educational programs, academic administration plays a critical role in schools in promoting the learning and growth of their students. Through quality control, creative methods, and matching education to the demands of students and society, it also promotes ongoing improvement. This research aims: This research is a quantitative and qualitative research; 1) To study the state of academic administration in schools. 2) To study guidelines for academic administration in schools.

Methodology: The sample group used in the research was 312 school administrators and teachers. The research instruments were questionnaires and group discussion recordings. The validity index was 1.00 and the questionnaire's reliability was 0.99. The statistics used in the research were percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

Results: 1) Academic administration in educational institutions under the Office of the Secondary Education Service Area, Kanchanaburi, overall, has been implemented at a high level. The average values, from highest to lowest, are: learning process development, school curriculum development, development of internal quality assurance systems in educational institutions, media, innovation and technology development, measurement, evaluation and transfer of learning results, and research for educational quality development. 2) Guidelines for academic administration in educational institutions under the Office of the Secondary Education Service Area, Kanchanaburi, are as follows: 2.1) In terms of school curriculum development, there should be a survey of learners' needs and context analysis. 2.2) In terms of learning process development, the learning management process should be designed and organized to meet the indicators and be flexible for learners. Active learning management should be promoted. 2.3) In terms of measurement, evaluation and transfer of learning results, learners should be analyzed individually and there should be clear and diverse measurement and evaluation appropriate for learners. 2.4) In terms of research for educational quality development, there should be continuous planning and support for classroom research. 2.5) In terms of media, innovation and technology development for education. There should be support for the provision of media,

innovations, and technology used in managing teachers' learning and support for the work of managing various administrative groups within the educational institution. 2.6) In terms of developing an internal quality assurance system within the educational institution, there should be a plan for implementing internal quality assurance with a clear process of participation of teachers and personnel in the educational institution.

Conclusion: According to the study, academic administration in Kanchanaburi's educational institutions is very successful, especially when it comes to curriculum development and the learning process. Aligning educational practices with learner needs, improving active learning, using a variety of assessments, encouraging ongoing classroom research, utilizing cutting-edge technologies, and making sure that internal quality assurance systems are strong are all important ways to maintain this.

Keywords: Academic Administration; School; Guidelines for Academic Administration

แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

ปาริฉัตร เบ็ญพาด¹ และนิพนธ์ วรรณเวช²

^{1,2}สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: เนื่องจากการบริหารงานด้านวิชาการเป็นการรับประกันการดำเนินการตามโปรแกรม การศึกษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ การบริหารงานด้านวิชาการจึงมีบทบาทสำคัญในโรงเรียนต่างๆ ในการส่งเสริมการเรียนรู้และการเติบโตของนักเรียน โดยผ่านการควบคุมคุณภาพ วิธีการที่สร้างสรรค์ และการจัดการ การศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและสังคม การบริหารงานด้านวิชาการยังส่งเสริมการปรับปรุง อย่างต่อเนื่องอีกด้วย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพ การบริหารงานวิชาการ 2) แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 312 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ค่าความเที่ยงตรงมีค่าดัชนีความ สอดคล้องเท่ากับ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย: 1) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนา สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการวัด ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา 2) แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี มีดังนี้ 2.1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการสำรวจความต้องการและ วิเคราะห์บริบทของผู้เรียน 2.2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ควรออกแบบและจัดกระบวนการจัดการ เรียนรู้ให้ตรงตามตัวชี้วัดและความยืดหยุ่นต่อผู้เรียน มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2.3) ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ควรวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และมีการวัดประเมินผลที่ชัดเจนและ หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน 2.4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรวางแผนและสนับสนุนการ จัดทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง 2.5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรสนับสนุน การจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนและการสนับสนุนงานในการบริหารงาน กลุ่มบริหารงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา และ 2.6) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควร วางแผนดำเนินการประกันคุณภาพภายในด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในสถานศึกษาภาค สถานศึกษาให้ชัดเจน

สรุป: จากการศึกษาพบว่าการบริหารงานวิชาการในสถาบันการศึกษาของจังหวัดกาญจนบุรีประสบความสำเร็จ อย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ การจัดแนวทางปฏิบัติด้าน การศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน การปรับปรุงการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การใช้การประเมินผล

ในรูปแบบต่างๆ การสนับสนุนการวิจัยในห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง การใช้เทคโนโลยีที่ล้ำสมัย และการทำให้แน่ใจว่าระบบการประกันคุณภาพภายในมีความเข้มแข็ง ล้วนเป็นแนวทางสำคัญในการรักษาแนวทางเหล่านี้ไว้

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ; สถานศึกษา; แนวทางการบริหารงานวิชาการ

บทนำ

จากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นการดำเนินการตามภารกิจหลักของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านโอกาส ความเสมอภาค ความปลอดภัย และมีสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ 21 และมีความพร้อมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) กระทรวงศึกษาธิการจึงมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และปฏิรูประบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย สอดคล้องกับกับแผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-พ.ศ. 2580 เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมีการปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผล เน้นการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง พัฒนาวิธีการวัดผลประเมินผลให้เหมาะสมกับบริบทและศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ส่งเสริมการเรียนรู้และยกระดับคุณภาพผู้เรียน ทั้งด้านทรัพยากรและองค์ความรู้ด้านวิชาการ ทักษะ และบ่มเพาะคุณธรรมจริยธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) จากการกล่าวมาทั้งหมดนี้จะเห็นได้ว่าอยู่ในขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น จึงทำให้งานวิชาการเป็นหัวใจหลักสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นไปตามเป้าหมาย จุดมุ่งหมายของการศึกษาในสถานศึกษา

ในปัจจุบัน การบริหารงานวิชาการมีปัญหาหลายประการ ได้แก่ สถานศึกษาไม่ได้ดำเนินการสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษาของชุมชน ไม่ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษาอื่น ๆ ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา ขาดการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ไม่มีศูนย์สื่อหรือศูนย์วิชาการเพื่อเป็นแหล่งผลิตและให้บริการสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา บรรยายาและสิ่งแวดล้อมยังไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ครูไม่สามารถนำกระบวนการวิจัยมาประยุกต์ใช้แก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารขาดการบริหารงานนิเทศและขาดการกำกับติดตามผลการแนะแนวทางการศึกษา และปัญหาการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนไม่ตรงตามตัวชี้วัดหรือผู้การเรียนรู้ที่กำหนด ในหลักสูตรหรือแผนการจัดการเรียนรู้ (ภัทรภรณ์ คล้ายแก้ว, 2561) และในส่วนปัจจัยสนับสนุนส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ พบปัญหาหลายประการ เช่น การขาดครูซึ่งมีทั้งขาดจำนวนและขาดครูผู้สอนที่ตรงสาขาวิชา ตลอดจนครูมีปัญหาเกี่ยวกับทักษะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ไม่ให้ความสำคัญกับการประเมินสมรรถนะและพัฒนาตนเองด้วยการทำแผนพัฒนาตนเอง (ID Plan) ตามสมรรถนะที่บกพร่อง ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาและนักเรียนขาดวัสดุอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ไม่มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่รองรับการสืบค้นข้อมูลของนักเรียน เป็นต้น (สุกัญญา นิมพันธ์, 2563) สอดคล้องกับผลการทดสอบการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ

ขั้นพื้นฐาน (O-Net) ปีการศึกษา 2565 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี พบว่า ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี, 2566)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เพื่อนำผลการวิจัยมาให้เป็นแนวทางในการวางแผนการบริหารงาน การพัฒนา การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

กระทรวงศึกษาธิการ (2556) งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล ประกอบด้วยงานที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด 6 ด้าน ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ ปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่ เดิมให้ดียิ่งขึ้น โดยการวางแผนหรือวางจุดมุ่งหมายให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและผู้เรียนโดยใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาเป็นตัวช่วยในการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

ธนัญญา คุณสุข (2565) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเป็นเครื่องมือพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร โดยครูผู้สอนจะต้องรู้และเข้าใจแนวการจัดการจัดการเรียนรู้และผลที่เกิดกับผู้เรียน แล้วนำมาจัดการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาของผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561) การวัดผลประเมินผล เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ชิโรบล วรรณธนะ (2562) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริมและประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ใหม่ ๆ โดยมีกระบวนการที่เป็นระบบน่าเชื่อถือ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ และเป็นภารกิจที่สำคัญในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

นิภา มหาโชติ (2564) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นการวางแผนในการจัดหาและพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรในด้านสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลิตและพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหาผลิตใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

สำนักทดสอบการศึกษา (2563) การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม โดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานที่ได้กำหนด

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยผู้วิจัยศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2556) ประกอบด้วย 17 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกศึกษาด้านที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา จำนวน 6 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวัด ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีและ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 1,673 คน กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 312 คน กำหนดขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิชนิดเป็นสัดส่วน (proportionate stratified random sampling) ตามขนาดสถานศึกษา และผู้ให้ข้อมูลสำคัญการสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

2. เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 29 ข้อ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จากกรอบแนวคิด จำนวน 6 ด้าน ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์วัดระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา (rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert, 1976) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ประเด็นคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการ จากกรอบแนวคิด จำนวน 6 ด้าน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ดำเนินการโดยผู้วิจัยขอหนังสือความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์และประสานงานทางโทรศัพท์ในการเก็บแบบสอบถาม และจัดสนทนากลุ่ม (focus group discussion)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี โดยวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981)

3. วิเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี ด้วยการจัดสนทนากลุ่ม โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยคำนวณ ค่าดัชนีความสอดคล้องและความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.21) เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = 0.823) รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = 0.817) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.24) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ($\bar{X}$ = 4.22) ด้านการวัด ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X}$ = 4.21) และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}$ = 4.12) ตามลำดับ ดังแสดงตารางข้อมูลที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี ในภาพรวม

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1. ด้านการพัฒนหลักสูตรสถานศึกษา	4.25	0.817	มาก
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	4.25	0.823	มาก
3. ด้านการวัด ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	4.21	0.80	มาก
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.12	0.84	มาก
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.22	0.84	มาก
6. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	4.24	0.82	มาก
รวมเฉลี่ย	4.21	0.78	มาก

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ดังนี้

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา คือ สถานศึกษา ควรสำรวจความต้องการ วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาและชุมชนโดยรอบ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ตรงกับ ความต้องการของชุมชนและมีความเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน ทำข้อตกลงหรือความเข้าใจร่วมกัน (MOU) ร่วมกับมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับห้องเรียนแผนต่าง ๆ และปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

2.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ มีแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา คือ สถานศึกษาควรมีการออกแบบและมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ตรงตามตัวชี้วัด มีความยืดหยุ่นต่อผู้เรียน สนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning การนิเทศการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ควรมีการจัดการ ประชุมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(PLC) และควรมีการส่งเสริมการพัฒนาครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง

2.3 ด้านการวัด ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน มีแนวทางการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษา คือ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และมีการวัดประเมินผลที่ชัดเจนและ หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน มีการบูรณาการชิ้นงานในระดับชั้นเดียวกัน และมีการกำกับติดตามการวัด ประเมินผลการเรียนของนักเรียนควบคู่กับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการเทียบโอนผลการเรียนที่มีความ ยืดหยุ่นและมีนโยบายที่ชัดเจน ควรส่งเสริมให้มีฐานข้อมูลออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการเทียบโอนผลการเรียน

2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา คือ การสนับสนุนการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องและพัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน มีการนิเทศ ติดตาม และนำผลการวิเคราะห์วิจัยในชั้นเรียนของครูมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มี ประสิทธิภาพ

2.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี มีแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา คือ สถานศึกษาควรสนับสนุนการจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้และการสนับสนุนงานในการ บริหารงานกลุ่มบริหารงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา

2.6 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีแนวทางการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา คือ สถานศึกษาควรแต่งตั้งและมอบหมายผู้รับผิดชอบในแต่ละด้านของการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาให้ชัดเจน และจัดทำฐานข้อมูลระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน มาประกอบในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และผลการเรียนรู้ในการ พัฒนาตัวหลักสูตร มีการนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา มีการปรับปรุงและ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภา มหาโชติ (2564) ที่ ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า สถานศึกษาศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ชัดเจนและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และสนับสนุนให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการนิเทศติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษามีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและให้ครูมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตามความถนัดของผู้เรียน ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียน และมีการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพร พินิจมนตรี (2563) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย มีการเชื่อมโยงห้องเรียนให้มีความรู้ในห้องและนอกห้องเรียนสู่องค์ความรู้ที่เป็นสากล โดยใช้สื่อที่จัดทำขึ้นหรือสื่อออนไลน์ และสร้างและพัฒนานวัตกรรมและกิจกรรมที่หลากหลาย และ งานวิจัยของ มาเซียล (Maciel, 2022) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษากับความสัมพันธ์กันของประสิทธิภาพของสถานศึกษากับความสำเร็จของนักเรียนอย่างไร พบว่า การสนับสนุนการเรียนการสอน และการนิเทศการเรียนการสอน การมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญและพฤติกรรมของผู้บริหารมีผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยวัดด้วยความสำเร็จของนักเรียน

3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษามีระบบการวัดและประเมินผลของผู้เรียนอย่างหลากหลาย มีการส่งเสริมให้ครูมีกระบวนการวัดและประเมินผลเรียนตามสภาพจริง และมีการจัดให้สอนซ่อมเสริม กรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีการจัดระบบสารสนเทศในการวัดและประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนที่เป็นไปตามมาตรฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอื้ออังกูร ชำนาญ (2564) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า สถานศึกษามีการวัดผลประเมินผล ที่หลากหลายให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรแกนกลาง ส่งเสริมให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้รับการพัฒนา อบรมความรู้ในการเทียบโอนความรู้ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น และงานวิจัยของ แม็คโกเวน (McGowan, 2019) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์:แนวทางการทบทวนหลักสูตรวิชาการและเครื่องมือวัดในสถาบัน ซึ่งได้ทำการสำรวจข้อมูลและความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทบทวนหลักสูตรและหน่วยงานวิชาการของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พบว่า การจะพัฒนาวิชาการและเครื่องมือวัดในสถาบัน ต้องพิจารณาหลักสูตรทางการวิชาการ ในเนื้อหาด้านระเบียบวิธีการและด้านการวัดและประเมินผล รองลงคือ การตัดสินใจความเพียงพอของทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้เป็นเครื่องมือที่จำเป็นต้องใช้ในการสาธิตในการเรียนการสอนและประสิทธิภาพของเครื่องมือ

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาควรมีการกำหนดนโยบาย แนวทางการวิจัยในชั้นเรียน มีการประชุมวางแผนและกำหนดเกณฑ์การจัดทำวิจัยในชั้นเรียน มีการนิเทศ ติดตาม และนำผลการวิเคราะห์วิจัยในชั้นเรียนของครูมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และมีการสนับสนุนการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาอื่นหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณพรพรรณ ชัยพรหม (2565) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของ

โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร พบว่า สถานศึกษาควรมีการสนับสนุนให้ครูรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถานศึกษามีการสนับสนุนจัดหาหรือให้ครูจัดหา ผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษา และมีการกำกับติดตามผลการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญ์พิชา จันทา (2563) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก พบว่า สถานศึกษาควรประชุมวางแผน ทำการวิเคราะห์ความจำเป็นและทำโครงการเพื่อใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้และการบริหารงานวิชาการ จัดอบรมให้ความรู้ในการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอนในสถานศึกษา สนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดหา ผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และมีการติดตามและประเมินผลการใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง

6. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการจัดประชุมเพื่อ วางแผน กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายของสถานศึกษาตามมาตรฐานและตัวชี้วัดในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ชัดเจน แต่งตั้งและมอบหมายผู้รับผิดชอบในแต่ละด้าน จัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบทุกครั้ง และเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นฐานข้อมูล สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพร พินิจมนตรี (2563) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พร้อมชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ติดตามและตรวจสอบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานรับรองคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) หรือ สมศ.

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย มีดังนี้

1.1 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และมีการวัดประเมินผลที่ชัดเจน และหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน และมีการติดตามการวัดประเมินผลการเรียนของผู้เรียนควบคู่กับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.2 ผู้บริหารควรสนับสนุนหรือพัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน และส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาอื่นหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

1.3 สถานศึกษาควรพัฒนาระบบการจัดการเทียบโอนให้สถานศึกษาอื่นสามารถตรวจสอบรายวิชาในหลักสูตรแต่ละสถานศึกษาในออนไลน์หรือเว็บไซต์สถานศึกษา เพื่อสถานศึกษาอื่นหรือนักเรียนสามารถตรวจสอบรายวิชาของสถานศึกษาที่จะย้ายเข้าเพื่อความสะดวกในการเทียบโอนของโรงเรียนที่จะรับย้าย

1.4 สถานศึกษาควรทำบันทึกข้อตกลงหรือความเข้าใจร่วมกัน (MOU) ร่วมกับมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับห้องเรียนแผนต่าง ๆ หรือจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อให้มีรายวิชาที่เกี่ยวข้องหรือเชื่อมโยงกับสายอาชีพหรือคณะที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อให้นักเรียนเห็นเป้าหมายได้ชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป มีดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2.2 ควรมีการศึกษาเรื่องการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2.3 ควรมีการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *กำหนด หลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา*. พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

ชีโรบล วรรณธนะ. (2562). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉยงเหนือ*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ณพรพรณณ์ ชัยพรม. (2565). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ณัฐสุภางค์ แซ่เจียม. (2561). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1*. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

ณัฐฐา คุณสุข. (2565). *การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

นิภา มหาโชติ. (2564). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1*. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

นิภาพร พินิจมนตรี. (2563). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- พิชญ์พิชา จันทา. (2563). แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ภัทราภรณ์ คล้ายแก้ว. (2561). แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561). แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567. กาญจนบุรี: ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2566–2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2563). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สุกัญญา นิมพันธ์. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- เอื้ออังกูร ชำนาญ. (2564). แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- Best, J. W. (1981). *Education research*. 4th edition. New Jersey: Prentice Hall.
- Krecie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Likert, R. (1976). *New patterns of management*. New York: McGraw-Hill Book.
- Maciel, R.G. (2022). *Do principals make a difference? An analysis of leadership behaviors of elementary principals in effective school*. Doctor of Education Major Subject Educational Leadership, University of Texas-Pan American, United States of America.
- McGowan, V. (2019). Not too small to be strategic: The state of academic program review guidelines and instrumentation in public institutions. *Administrative Issues Journal*, 6(9), 53-68.